

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring legislacji europejskiej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 17 listopada 2021 r.

- **Informacje generalne – dokumenty strategiczne**

Rynek wewnętrzny energii elektrycznej (od 2021 r.) – Dyrektywa (UE) 2019/944 w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej

Dyrektywa ustanawia zasady dotyczące wytwarzania, przesyłu, dystrybucji, dostaw i magazynowania energii elektrycznej wraz z aspektami dotyczącymi ochrony konsumentów, w celu stworzenia zintegrowanych, konkurencyjnych, ukierunkowanych na potrzeby konsumenta, elastycznych, uczciwych i przejrzystych rynków energii elektrycznej w UE. Dyrektywa zawiera, m.in. zasady dotyczące rynków detalicznych energii elektrycznej, podczas gdy rozporządzenie (UE) 2019/943, które zostało przyjęte w tym samym czasie, zawiera głównie zasady dotyczące rynku hurtowego i eksploatacji sieci. Niniejsza dyrektywa uchyla dyrektywę 2009/72/WE (zob. streszczenie dokumentu „Rynek wewnętrzny energii elektrycznej”) z dnia 1 stycznia 2021 r.

W dyrektywie wyjaśniono i wzmocniono obowiązujące prawa odbiorców oraz wprowadzono nowe:

- prawo do swobodnego wyboru dostawcy i ograniczenia opłat związanych ze zmianą dostawcy oraz opuszczeniem rynku, z wyjątkiem sytuacji gdy zawarte na czas określony umowy na dostawy energii elektrycznej po stałej cenie zostają rozwiązane przed terminem ich wygaśnięcia;
- prawo dostępu do co najmniej jednego narzędzia porównywania cen spełniającego określone wymogi w zakresie wiarygodności; zgodne z wymogami indywidualnie obsługiwane narzędzia mogą zostać opatrzone znakiem zaufania;
- prawo przystąpienia do obywatelskiej społeczności energetycznej przy zachowaniu pełni praw konsumenckich, w tym prawa do opuszczenia społeczności bez sankcji;
- prawo do zawierania umów z cenami dynamicznymi energii elektrycznej (opartych na cenach na rynku transakcji natychmiastowych lub rynkach dnia następnego) z co najmniej jednym dostawcą i każdym dostawcą, który ma ponad 200 000 odbiorców, oraz prawo do otrzymywania informacji na temat korzyści i ryzyk związanych z takimi umowami;
- prawo do zawierania umów w zakresie agregacji niezależnych od dostaw energii elektrycznej;
- prawo do wytwarzania, zużywania, magazynowania i sprzedawania energii elektrycznej, indywidualnie lub za pośrednictwem agregatora. Agregator to osoba fizyczna lub prawna, która łączy wiele obciążeń po stronie odbiorców lub wytworzoną energię elektryczną do celów sprzedaży, zakupu lub wystawienia na aukcji na jakimkolwiek rynku energii elektrycznej.;
- prawo do żądania zainstalowania inteligentnego licznika w terminie czterech miesięcy, podczas gdy państwa członkowskie zapewniają rozpowszechnianie inteligentnych

systemów pomiarowych, z wyjątkiem sytuacji, w których takiego rozpowszechniania nie uważa się za opłacalne;

- prawo odbiorców wrażliwych lub dotkniętych ubóstwem energetycznym do ukierunkowanej ochrony, przy czym ustalanie cen regulowanych jest dozwolone jedynie pod określonymi warunkami;
- prawo odbiorców, którym grozi odłączenie do uzyskania informacji na temat rozwiązań alternatywnych, takich jak plany płatności lub moratorium, z odpowiednim wyprzedzeniem.

Rozliczenia:

- Rachunki powinny być jasne, poprawne i zwięzłe oraz przedstawione w sposób ułatwiający porównanie.
- Informacje o rozliczeniach powinny być dostarczane co najmniej co sześć miesięcy lub co trzy miesiące, na żądanie lub gdy odbiorca końcowy wybrał opcję otrzymywania elektronicznych rozliczeń, oraz co najmniej raz w miesiącu, jeżeli licznik umożliwia zdalny odczyt.

Państwa członkowskie:

- zapewniają, by agregatorzy mogli oferować odbiorcom umowy w zakresie agregacji bez konieczności uzyskania zgody swojego dostawcy przez tych odbiorców;
- zapewniają sprawiedliwy udział agregatorów we wszystkich rynkach energii elektrycznej oraz traktowanie agregatorów na równi z innymi uczestnikami rynku przez operatorów systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego, także gdy udzielają zamówień na usługi;
- ustanawiają przejrzyste przepisy określające role i obowiązki przypisane wszystkim uczestnikom rynku oraz ustanawiają przepisy w zakresie wymiany danych między uczestnikami rynku;
- ustanawiają przepisy dotyczące rekompensat między agregatorami a dostawcami, w przypadku gdy aktywacja odpowiedzi odbioru prowadzi do braku równowagi; taka rekompensata ogranicza się ściśle do pokrycia odpowiednich kosztów, a obliczanie takiej rekompensaty może uwzględniać korzyści systemowe odpowiedzi odbioru.

Dostęp do danych i interoperacyjność

- Dyrektywa stanowi aktualizację zasad dostępu operatorów sieci, odbiorców, dostawców i usługodawców do danych pomiarowych i danych dotyczących zużycia/wytwarzania. Ponadto w niniejszej dyrektywie przewiduje się, że Komisja Europejska ustanowi w prawie wtórnym zasady interoperacyjności w celu ułatwienia wymiany danych.
- Osoby zarządzające danymi zapewniają niedyskryminacyjny dostęp do danych z inteligentnych systemów pomiarowych, przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów dotyczących ochrony danych.

Elektromobilność

- Państwa członkowskie ustanawiają ramy regulacyjne mające na celu ułatwienie podłączenia punktów ładowania pojazdów elektrycznych do sieci dystrybucyjnej.
- Operatorzy systemów dystrybucyjnych mogą być właścicielami punktów ładowania, zarządzać nimi lub je obsługiwać, wyłącznie w przypadku gdy żaden inny organ nie wyraził zainteresowania procedurą otwartą, z zastrzeżeniem zatwierdzenia regulacyjnego i zgodnie z zasadami dostępu stron trzecich.
- Operator systemu dystrybucyjnego to osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za eksploatację i rozbudowę systemu dystrybucyjnego energii elektrycznej na danym obszarze, a także za jego wzajemne połączenia z innymi systemami oraz za

zapewnianie długoterminowej zdolności systemu do zaspokajania uzasadnionego zapotrzebowania w zakresie dystrybucji energii elektrycznej.

Operatorzy systemów dystrybucyjnych (OSD):

- są odpowiedzialni za zapewnianie długoterminowej zdolności systemu do zaspokajania zapotrzebowania w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, w tym za opłacalną integrację instalacji wytwórczych energii elektrycznej, a zwłaszcza tych, które wytwarzają energię elektryczną ze źródeł odnawialnych, a także za zapewnianie użytkownikom systemu informacji niezbędnych do uzyskania skutecznego dostępu do systemu oraz korzystania z niego;
- mają obowiązek publikowania planów rozwoju sieci określających inwestycje planowane na następne pięć do dziesięciu lat;
- w przypadku gdy są częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, muszą być niezależne – przynajmniej w zakresie formy prawnej, organizacji i podejmowania decyzji – od innych działalności niezwiązanych z dystrybucją;
- nie mogą być właścicielem, tworzyć lub obsługiwać instalacji magazynowania energii, lub też zarządzać takimi instalacjami, z wyjątkiem przypadków, w których spełnione są określone szczególne warunki.

Operatorzy systemów przesyłowych (OSP) – osoby fizyczne lub prawne odpowiedzialne za eksploatację i rozbudowę systemu przesyłowego energii elektrycznej na danym obszarze, a także za jego wzajemne połączenia z innymi systemami oraz za zapewnianie długoterminowej zdolności systemu do zaspokajania uzasadnionego zapotrzebowania w zakresie przesyłania energii elektrycznej:

- zapewniają długoterminową zdolność systemu do zaspokajania zapotrzebowania w zakresie przesyłania energii elektrycznej, w ścisłej współpracy z sąsiadującymi OSD i OST.
- zarządzają bezpiecznym funkcjonowaniem systemu, w tym zachowują równowagę między dostawami energii elektrycznej a zapotrzebowaniem na nią.
- nie mogą być właścicielem, tworzyć lub obsługiwać instalacji magazynowania energii, lub też zarządzać takimi instalacjami, pod takimi warunkami, jakie mają zastosowanie do OSD.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32019L0944>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Energia odnawialna – metoda obliczania ilości energii ze źródeł odnawialnych wykorzystywanej do chłodzenia oraz systemów chłodzenia lokalnego

Konsultacje publiczne regulacji dotyczących energii odnawialnej: aktualizacja Dyrektywy 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 25 listopada 2021 r.

Zgodnie z art. 194 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wspieranie odnawialnych form energii jest jednym z celów unijnej polityki energetycznej. Cel ten jest realizowany przez niniejszą dyrektywę. Zwiększone stosowanie energii ze źródeł odnawialnych, zwanej także „energią odnawialną”, stanowi istotny element pakietu środków koniecznych do redukcji emisji gazów cieplarnianych i wypełnienia unijnych zobowiązań w ramach Porozumienia paryskiego z 2015 r. w sprawie zmian klimatu przyjętego na zakończenie 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie

Zmian Klimatu (zwanego dalej „Porozumieniem paryskim”), a także realizacji unijnych ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, w tym wiążącego celu Unii, jakim jest zmniejszenie do 2030 r. emisji o co najmniej 40% w stosunku do poziomów z 1990 r. Unijny wiążący cel dotyczący energii odnawialnej na 2030 r. oraz wkłady państw członkowskich w realizację tego celu, w tym ich udziały bazowe w odniesieniu do ich krajowych celów ogólnych na 2020 r., należą do elementów mających nadrzędne znaczenie dla unijnej polityki energetycznej i środowiskowej. Inne tego rodzaju elementy umieszczono w określonych w niniejszej dyrektywie ramach na rzecz np. rozwoju ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii odnawialnej oraz rozwoju odnawialnych paliw transportowych.

Zwiększone stosowanie energii ze źródeł odnawialnych ma również fundamentalne znaczenie dla promowania bezpieczeństwa dostaw energii, zrównoważonej energii po przystępnych cenach, rozwoju technologicznego i innowacji, a także głównej pozycji technologicznej i przemysłowej, przy jednoczesnym zapewnieniu korzyści środowiskowych, społecznych i zdrowotnych, jak również stworzeniu znaczących możliwości zatrudnienia i rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich i odizolowanych, w regionach lub na terytoriach o niskiej gęstości zaludnienia, lub objętych częściową dezindustrializacją.

Dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii promuje większe wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych we wszystkich sektorach energii, w tym w sektorze ogrzewania i chłodzenia.

Inicjatywa ta (która przyjmie formę rozporządzenia delegowanego) ma na celu ustanowienie metody obliczania ilości energii odnawialnej wykorzystywanej przez państwa UE do chłodzenia oraz systemów chłodzenia lokalnego.

Link: <https://pracodawcy.pl/energia-odnawialna-metoda-obliczania-ilosci-energii-ze-zrodel-odnawialnych-wykorzystywanej-do-chlodzenia-oraz-systemow-chlodzenia-lokalnego/>

2. Odpowiedzialność cywilna – dostosowanie przepisów dotyczących odpowiedzialności do ery cyfrowej i sztucznej inteligencji

Konsultacje publiczne przepisów prawa cywilnego dotyczących odpowiedzialności do ery cyfrowej i sztucznej inteligencji – ewaluacja Dyrektywy Rady 85/374/EEC w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 10 stycznia 2022 r.

Konsultacje są prowadzone w celu: – potwierdzenia istotności kwestii wskazanych w przeprowadzonej w 2018 r. ocenie dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za produkty (tj. w jaki sposób stosować dyrektywę w odniesieniu do produktów w gospodarce cyfrowej i gospodarce o obiegu zamkniętym) oraz zgromadzenia informacji i opinii na temat sposobów ulepszenia tej dyrektywy; – zebrania informacji na temat potrzeby i możliwych sposobów zajęcia się określonymi wyzwaniami związanymi ze sztuczną inteligencją w odniesieniu do ewentualnych dostosowań dyrektywy i krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności. Sekcja I tych konsultacji dotyczy dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za produkty. Od 1985 r. dyrektywa ta zapewnia zharmonizowany system rekompensowania konsumentom strat poniesionych z powodu wadliwych produktów. Dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich produktów ruchomych niezależnie od wykorzystywanej w nich technologii, a zatem ma również zastosowanie do produktów opartych na sztucznej inteligencji. W ramach oceny stwierdzono jednak, że trudno jest stosować dyrektywę w odniesieniu do produktów w gospodarce cyfrowej i gospodarce o obiegu zamkniętym ze względu na zawarte w dyrektywie przestarzałe koncepcje. Ustalono także, że konsumentom trudno jest uzyskać odszkodowanie, zwłaszcza gdy trzeba udowodnić, że złożone produkty były wadliwe i spowodowały szkodę. Sekcja II tych konsultacji dotyczy w szczególności sztucznej inteligencji. Celem Komisji jest zachęcanie do

opracowywania i wprowadzania bezpiecznych systemów sztucznej inteligencji oraz budowanie zaufania wśród potencjalnych użytkowników. Aby przeciwdziałać zagrożeniom dla bezpieczeństwa i praw podstawowych, Komisja zaproponowała zharmonizowane przepisy dotyczące opracowywania, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych systemów sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji) oraz dodatkowe zmiany w przepisach dotyczących bezpieczeństwa (np. wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie produktów maszynowych). W kolejnym etapie mogą również wymagać dostosowania dyrektywa w sprawie odpowiedzialności za produkty i krajowe przepisy dotyczące odpowiedzialności. W drugiej części tych konsultacji badane są dokładniej problemy związane z niektórymi rodzajami sztucznej inteligencji, utrudniające określenie potencjalnie odpowiedzialnej osoby, udowodnienie jej winy lub udowodnienie wady produktu i związku przyczynowego ze szkodą.

Inwestowanie w powstające technologie i ich akceptacja społeczna wymagają pewności prawa i zaufania. Obecne przepisy dotyczące produktów gwarantują, że producenci rekompensują konsumentom szkody spowodowane przez wadliwe produkty.

W ramach tej inicjatywy proponuje się dostosowanie wspomnianych przepisów, aby uwzględnić wpływ, jaki zmiany związane z przejściem na gospodarkę o obiegu zamkniętym i gospodarkę cyfrową wywierają na odpowiedzialność za szkody spowodowane przez nowe i odnowione produkty. Celem tej inicjatywy będzie również uwzględnienie wyzwań związanych ze sztuczną inteligencją.

Link: <https://pracodawcy.pl/odpowiedzialnosc-cywilna-dostosowanie-przepisow-dotyczacych-odpowiedzialnosc-i-do-ery-cyfrowej-i-sztucznej-inteligencji-2/>

- **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Nabór do Grupy Roboczej ds. Inteligentnych Specjalizacji – zaproszenie UMWD do współpracy

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego – Samorząd Województwa Dolnośląskiego ogłasza nabór uczestników/ekspertów do Grupy Roboczej ds. Inteligentnych Specjalizacji, obejmującej swoim zakresem siedem inteligentnych specjalizacji Dolnego Śląska:

- Chemia i medycyna
- Auto-Moto-Aero-Space
- Surowce naturalne i wtórne
- Maszyny i urządzenia
- Zielony ład – specjalizacja horyzontalna
- Przemysł 4.0 – specjalizacja horyzontalna
- Życie wspomagane technologią – specjalizacja horyzontalna

Będzie to najważniejsze forum współpracy samorządu Dolnego Śląska z firmami, sektorem nauki i badań, instytucjami otoczenia biznesu i innymi uczestnikami dolnośląskiego systemu innowacji zaprogramowane w Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030, a zarazem istotny element procesu przedsiębiorczego odkrywania.

Celem prac grupy będzie stała identyfikacja i monitoring wskazanych obszarów rozwojowych w regionie, określanych jako inteligentne specjalizacje, określanie kierunków rozwoju oraz najbardziej perspektywicznych nisz, w które powinniśmy inwestować środki przeznaczone na wzrost innowacyjności. Celem będzie również zapewnienie stałej kooperacji pomiędzy stroną samorządową a uczestnikami dolnośląskiego systemu innowacji. Współpraca ta z jednej strony pomoże dostosować politykę innowacyjną Dolnego Śląska do potrzeb przedsiębiorstw,

uczelnii, sektora badawczo-rozwojowego, otoczenia biznesu i użytkowników innowacji, oraz co najważniejsze, stanie się także dla uczestników miejscem animowania współpracy i inicjowania wspólnych projektów i przedsięwzięć. Zakładamy możliwość organizowania zespołów zadaniowych/tematycznych w ramach Grupy Roboczej ds. Inteligentnych Specjalizacji, ukierunkowanych na animację przedsięwzięć w obszarze konkretnej specjalizacji.

Aplikację zgłoszeniową (deklarację uczestnictwa wraz z wymaganymi dokumentami) należy przesłać na adres poczty elektronicznej: innowacje@umwd.pl do 26 listopada 2021 roku.

Link: <https://pracodawcy.pl/nabor-do-grupy-roboczej-ds-inteligentnych-specjalizacji-zaproszenie-umwd-do-wspolpracy/>

2. V Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Gospodarka o obiegu zamkniętym – racjonalne gospodarowanie zasobami” 24-25.11.2021 r.

Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN – Pracownia Badań Strategicznych zaprasza do udziału w konferencji w formule hybrydowej pn. „Gospodarka o obiegu zamkniętym – racjonalne gospodarowanie zasobami”, która odbędzie się w dniach 24-25.11.2021 r. w Hotelu Mercure Raławice Dostońce Conference & SPA.

Jest to już piąte spotkanie dotyczące tematyki gospodarki o obiegu zamkniętym organizowane przez Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN – Pracownię Badań Strategicznych.

Konferencja realizowana jest w ramach projektu oto-GOZ „Opracowanie systemu wskaźników pomiarowych, umożliwiających ocenę postępu w transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wpływu gospodarki o obiegu zamkniętym na rozwój społeczno-gospodarczy na poziomie mezoekonomicznym (regionów) i makro-ekonomicznym (gospodarki narodowej) współfinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w I konkursie programu „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG.

Więcej informacji pod linkiem: <https://pracodawcy.pl/v-miedzynarodowa-konferencja-naukowa-v-konferencja-naukowa-gospodarka-o-obiegu-zamknietym-racjonalne-gospodarowanie-zasobami-24-25-11-2021-r/>

3. Zaproszenie na konferencję kończącą projekt “oto-GOZ” 22.11.2021 r.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii zaprasza do udziału w konferencji pn. „Wspólnie dla gospodarki o obiegu zamkniętym – podsumowanie projektu oto-GOZ”, która odbędzie się 22 listopada br. i będzie transmitowana online.

Jest to wydarzenie wieńczące trzyletni rządowy projekt OTO-GOZ realizowany w ramach projektu GOSPOSTRATEG. Celem projektu było opracowanie systemu wskaźników pomiarowych, umożliwiających ocenę postępu w transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wpływu gospodarki cyrkularnej na rozwój społeczno-gospodarczy na poziomie mezoekonomicznym (regionów) i makroekonomicznym (gospodarki narodowej). Projekt realizowany jest przez Konsorcjum, którego Liderem jest Ministerstwo Rozwoju i Technologii, a pozostali partnerzy to Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Główny Urząd Statystyczny oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Podczas konferencji poznamy wyniki projektu na poziomie rządowym, regionalnym i biznesowym oraz rządowe plany transformacji w kierunku cyrkularnym. W programie wydarzenia między innymi międzyresortowy panel z udziałem przedstawicieli Ministerstw kluczowych dla wdrożenia GOZ w Polsce sesja poświęcona miastom i regionom oraz prezentacje najciekawszych polskich rozwiązań cyrkularnych. Zaplanowano również

prezentacje z perspektywy międzynarodowej, np. jak mierzyć światowy poziom cyrkularności z udziałem Fundacji Circle Economy oraz jak skutecznie aplikować o środki unijne na rozwiązania z obszaru GOZ.

Więcej informacji pod linkiem: https://pracodawcy.pl/zaproszenie-na-konferencje-konczaca-projekt-oto-goz_22-11-2021-r/

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Ministerstwo Rozwoju i Technologii